



412

Besluit van 8 juni 1994, houdende regels ter uitvoering van artikel 572, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering (Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 24 december 1993, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, nr. 418792/93/6;

Gelet op artikel 572, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering;
De Raad van State gehoord (advies van 3 mei 1994, nr. W03.93.0861);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 26 mei 1994, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, nr. 440005/94/6;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§1. Het Centraal Justitieel Incassobureau

Artikel 1

Het Centraal Justitieel Incassobureau, bedoeld in artikel 1 van het Besluit Instelling Centraal Justitieel Incassobureau, heeft tot taak Onze Minister van Justitie en het openbaar ministerie te ondersteunen bij hun taken met betrekking tot de tenuitvoerlegging van vonnissen of arresten houdende de veroordeling tot een geldboete.

Artikel 2

Het Centraal Justitieel Incassobureau verricht de werkzaamheden die Onze Minister van Justitie of het openbaar ministerie van hem in verband met de uitoefening van hun in artikel 1 genoemde taken verlangen.

§2. De plaats en wijze van betaling

Artikel 3

De betaling van een geldboete, geschiedt door storting of overschrijving op een daartoe bestemde giro- of bankrekening van het Centraal Justitieel Incassobureau. In bijzondere gevallen kan de betaling geschieden op een door het Centraal Justitieel Incassobureau aan te wijzen plaats, dan wel aan een door het Centraal Justitieel Incassobureau aan te wijzen persoon.

Artikel 4

1. Degene die betaalt, maakt daarbij op een door het Centraal Justitieel Incassobureau aan te geven wijze melding van de zaak waar betaling van de geldboete betrekking op heeft.

2. Ingeval geen melding is gemaakt van de zaak waar betaling van de geldboete betrekking op heeft op de wijze als bedoeld in het eerste lid, kan het Centraal Justitieel Incassobureau het aan hem betaalde bedrag terugstorten op de rekening waarvan het bedrag afkomstig is, of anderszins het bedrag terugbetalen aan de persoon die betaald heeft.

Artikel 5

1. In het belang van een juiste taakuitoefening bij de inning van een bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboete wordt in de gevallen als bedoeld in artikel 3, tweede volzin, onverwijld een betalingsbewijs uitgereikt dat door de persoon aan wie wordt voldaan, is gedagtekend en ondertekend.

2. In de gevallen als bedoeld in artikel 3, tweede volzin, wordt van de inning van de geldboete aantekening gehouden op de wijze zoals door het Centraal Justitieel Incassobureau is aangegeven.

3. De aantekeningen worden, uiterlijk een jaar nadat zij zijn opgemaakt, desverlangd getoond aan de personen die met het toezicht op de inning van geldboeten zijn belast.

Artikel 6

Een ieder die betrokken is bij de inning en incasso van een bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboete verstrekt het Centraal Justitieel Incassobureau en het openbaar ministerie de gegevens die zij behoeven in verband met de uitoefening van hun in artikel 1 bedoelde taken.

§3. De verantwoording van de gelden

Artikel 7

1. Het Hoofd van de Centrale Directie Financieel Economische Zaken van het Ministerie van Justitie draagt zorg voor de opening van een of meer afzonderlijke giro- of bankrekeningen van het Centraal Justitieel Incassobureau welke rekeningen bestemd zijn voor de betaling van gelden voortvloeiend uit de tenuitvoerlegging van bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboeten.

2. De directeur van het Centraal Justitieel Incassobureau is belast met het beheer van de in het eerste lid bedoelde giro- of bankrekeningen.

3. Onze Minister van Justitie stelt nadere voorschriften vast omtrent het beheer van de in het eerste lid bedoelde giro- of bankrekeningen en de in verband daarmee te voeren administratie.

Artikel 8

1. Onze Minister stelt het formulier vast van het door de in artikel 5, eerste lid, bedoelde personen uit te reiken betalingsbewijs.

2. De ontvangen gelden worden regelmatig op de door het Centraal Justitieel Incassobureau aangegeven wijze overgemaakt op de daartoe bestemde giro- of bankrekeningen van het Centraal Justitieel Incassobureau.

3. Onze Minister van Justitie stelt nadere voorschriften vast omtrent de verstrekking en het beheer van de betalingswijzen, de afrekening en de verantwoording van de ontvangen gelden alsmede de in verband daarmee te voeren administratie.

Artikel 9

De beheerder van een politiekorps doet op de door Onze Minister van Justitie te bepalen wijze jaarlijks opgave van de uitvoering van de in artikel 8, derde lid, bedoelde voorschriften en van de met het oog op de toepassing van dit besluit verrichte accountantscontrole.

§4. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 10

Het Besluit van 5 oktober 1978, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur ter uitvoering van artikel 572 van het Wetboek van Strafvordering (Stb. 496) wordt ingetrokken.

Artikel 11

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 12

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 8 juni 1994

Beatrix

De Minister van Justitie,
A. Kosto

Uitgegeven de *veertiende* juni 1994

De Minister van Justitie,
A. Kosto

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Justitie

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 juli 1994, nr. 130

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Een goed verloop van de tenuitvoerlegging van geldboetevonnissen is essentieel voor de rechtshandhaving in ons land. De geloofwaardigheid van ons justitiële apparaat hangt dan ook mede samen met een snelle inning van de geldboete. Gebleken is dat de executie van geldboeten zowel door de kwantiteit van de te verwerken vonnissen als de huidige inrichting van het innings- en incassoproces, het openbaar ministerie voor problemen stelt. Zo is de afhandeling van de executie van boetevonnissen in 1992 verder vertraagd. Het landelijke percentage na zes maanden nog niet afgehandelde boetevonnissen bedroeg in januari 1993 58% tegen 53% in januari 1992.¹ Mijn streven is er dan ook op gericht te komen tot een meer effectieve en efficiënte innings- en incassoprocedure.

Met het oog hierop is enige jaren geleden door de Directeur-Generaal Rechtspleging van het Ministerie van Justitie een projectgroep ingesteld, met de opdracht met voorstellen te komen tot verbetering van de inningen incasso van geldboetevonnissen. Eind september 1992 is door de projectgroep het rapport «Voorstudie STRABIS» uitgebracht waarin een voorstel is gedaan voor een Sanctie, TRAnsactie, en Boetevonnissen Incasso Systeem (afgekort tot STRABIS). Het doel van de eerste fase van STRABIS is het verhogen van de effectiviteit en de efficiëntie van de tenuitvoerlegging van boetevonnissen, door onder andere de inning en incasso daarvan in lijn te brengen met de afhandeling van sancties op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wet Mulder), een omslag van een zaakgerichte naar een persoonsgerichte aanpak te bewerkstelligen, en de informatievoorziening aan het openbaar ministerie en de politie te verbeteren. Uiteindelijk zal in een volgende fase geleidelijk het innings- en incassoproces van boetevonnissen worden geïntegreerd met die van de Wet Mulder. Hierbij zal mogelijk nader onderzoek worden gedaan naar het centraliseren van de inning en incasso van OM-transacties.

De projectgroep STRABIS heeft aldus tot doel de effectiviteit en efficiëntie van de inning en incasso van onder meer boetevonnissen te verbeteren door middel van een integratie met het systeem voor de afhandeling van opgelegde Mulder-sancties. Tot integratie is besloten, omdat met de inwerkingtreding van de Wet Mulder, betaling van een groot deel van de vroegere geldboeten naar tevredenheid verloopt via het systeem van de Wet Mulder. In het jaarverslag van het openbaar ministerie over 1992 wordt hierover opgemerkt: «Als afzonderlijk positief punt mag het incassosucces van het Centraal Justitieel Incassobureau worden genoemd. Ook nu het aantal door het Centraal Justitieel Incassobureau te verwerken zaken flink is opgelopen en ook het westen van het land onder het Mulder-regiem is komen te vallen, blijkt de effectiviteit van het nieuwe systeem groot: in januari 1993 bleek van alle in het eerste half jaar van 1992 ingevoerde beschikkingen al 93% te zijn voldaan.»¹

Daarnaast speelt bij de beslissing tot integratie een rol dat het systeem dat momenteel de inning en incasso van geldboeten regelt – het Interim Boete Incasso Systeem (IBIS) – , technisch gezien, sterk verouderd is en aan vervanging toe is. Het onderhavige besluit strekt ertoe de invoering van de eerste fase van STRABIS mogelijk te maken.

Het nieuwe systeem van inning en incasso van geldboeten is opgesteld in overleg met het Landelijk Executie-Overleg, een werkgroep bestaande uit leden van het Openbaar Ministerie. Advies is ingewonnen bij vertegenwoordigers van de politie. De geraadpleegden ondersteunen de opvatting dat er alle aanleiding is de expertise die is opgedaan met de werkwijze

¹ Jaarverslag Openbaar Ministerie over 1992, p. 47

van de Wet Mulder, te gebruiken bij de ontwikkeling van een nieuw systeem voor de inning en incasso van geldboeten.

Uit het voorgaande volgt dat het Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen zoals hier voorgesteld, zowel wat betreft structuur als inhoud geënt is op het Besluit administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Besluit AHV), alwaar de inning van Mulder-sancties is geregeld. De verschillen die tussen de twee besluiten bestaan, vloeien vooral voort uit het feit dat het voorgestelde besluit de inning en incasso van een geldboete tot onderwerp heeft en niet, gelijk het Besluit AHV de bevoegdheid tot het opleggen van een administratieve sanctie en de inning en incasso ervan.

1.2. Centrale inning en incasso

Het onderhavige besluit bewerkstelligt dat de uitoefening van bevoegdheden in het kader van de inning en incasso van boetevonnissen en de wijze van verantwoording hierbij, zal geschieden op eenzelfde wijze als thans ingeval van Mulder-sancties plaatsvindt. Dit betekent dat het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) te Leeuwarden ook belast wordt met de inning en incasso van bij rechterlijke uitspraak opgelegde geldboeten. In het eerste artikel van het onderhavige besluit wordt aan het CJIB, als bedoeld in artikel 1 van het Besluit Instelling Centraal Justitieel Incassobureau, deze inningstaak opgedragen.

In de huidige situatie is het Centraal Ontvangkantoor der Gerechten (COG) als plaats van betaling aangewezen. De geldboete wordt door middel van een toegestuurde acceptgiro aan het COG overgemaakt. Tevens is het COG thans belast met het centraal beheren van arrestatiebevelen. In de voorgestelde opzet wordt het COG bestuurlijk en organisatorisch ondergebracht bij het CJIB. De werkzaamheden van het CJIB zullen met de invoering van de nieuwe wijze van inning en incasso worden uitgebreid. De werkzaamheden van de arrondissementsparketten met betrekking tot de executie van geldboetevonnissen worden voor een belangrijk deel ondergebracht bij het CJIB. De afhandeling van verzoeken voor betalingsregelingen, mutaties binnen een betalingsregeling en adreswijzigingen worden thans nog verricht door medewerkers van de parketten. Met de inwerkingtreding van STRABIS zal het CJIB deze taken overnemen en aldus de beslissingen ten aanzien van de inrichting en de uitvoering van het innings- en incassoproces nemen. Dit heeft derhalve enige werklastbesparing bij de arrondissementsparketten tot gevolg. Wanneer toezending van een of meer acceptgiro's niet tot betaling leidt zal, evenals bij de inning van Mulder-sancties, door het CJIB de deurwaarder kunnen worden ingeschakeld. Als toepassing van het verhaal met dwangbevel door de deurwaarder of waar mogelijk verhaal zonder dwangbevel, niet heeft geleid tot de incasso van de boete, wordt de zaak voor verdere tenuitvoerlegging overgedragen aan het – lokale – openbaar ministerie en is daarmee de rol van het CJIB grotendeels beëindigd. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de tenuitvoerlegging van boetevonnissen blijft gedurende de gehele procedure bij het openbaar ministerie. De invoering van de eerste fase van STRABIS zal naar alle waarschijnlijkheid plaatsvinden in het midden van 1994.

Het toebedelen van de inning en incasso van boetevonnissen aan het CJIB zal een meer efficiënte en effectieve tenuitvoerlegging van geldboetevonnissen tot gevolg hebben dan thans het geval is. De inning en incasso zal immers op een éénvormige wijze kunnen plaatsvinden, waardoor de daarmee gemoeid zijnde activiteiten beter bestuurbaar en beheersbaar worden. Tevens wordt een centrale financiële verantwoording inzake de inning en incasso van boetevonnissen mogelijk. Ook de informatievoorziening ter ondersteuning van zowel het beleid als het beheer van de tenuitvoerlegging van boetevonnissen wordt verbeterd.

Naar verwachting zal de inning en incasso van geldboeten door het CJIB leiden tot een grotere betalingsbereidheid. Deze verwachte stijging is met name gebaseerd op de voornoemde positieve effecten van de Wet Mulder. STRABIS zal tot slot de executie ook sneller doen verlopen.

2. Artikelsgewijs

2.1. Paragraaf 1

De artikelen uit deze paragraaf zijn in het algemeen deel toegelicht.

2.2. Paragraaf 2

De tweede paragraaf van het besluit behandelt onder meer de plaats en wijze van betaling van de geldboete. Betaling dient ingevolge artikel 3 te geschieden op een daartoe bestemde giro- of bankrekening van het CJIB. Ingevolge de tweede volzin van dit artikel kan in bijzondere gevallen de betaling ook geschieden op een andere wijze en plaats. De tweede volzin van dit artikel verschilt met de overeenkomstige tweede volzin van het eerste lid, van artikel 4, van het Besluit AHV. In de laatste is bepaald dat in bijzondere gevallen betaling kan plaatsvinden op een, door een ingevolge artikel 2 Besluit AHV tot het opleggen van een administratieve sanctie bevoegd persoon, aan te wijzen plaats. In het volgende lid wordt vervolgens aangegeven dat hiermee onder meer bedoeld wordt op een politiebureau. Het Besluit tenuitvoerlegging geldboetevonnissen kent de bevoegdheid met betrekking tot het aanwijzen van de plaats dan wel de persoon waar en aan wie in bijzondere gevallen de betaling kan geschieden toe aan het CJIB. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat het CJIB onder meer betaling van een geldboete aan medewerkers van de griffie van het gerecht dat de veroordeling heeft uitgesproken, mogelijk zal maken.

De artikelen 4 tot en met 6 voorzien in een regeling voor het toezicht op en de registratie van de betaling van de bij rechterlijke uitspraak opgelegde bedragen. In het tweede lid van artikel 4 is de regel neergelegd dat het CJIB een op zijn rekening gestort bedrag kan terugstorten op de rekening waar het bedrag afkomstig van is, of anderszins het bedrag aan de betalende persoon kan terugbetalen, ingeval niet voldaan is aan de in het eerste lid genoemde verplichting op een juiste wijze melding te maken van de zaak waar de betaling betrekking op heeft. Hiermee wordt voorkomen dat door het CJIB al te kostbare inspanning verricht moeten worden om bij het ontbreken van een juiste vermelding, de ware bestemming te achterhalen, hetgeen in sommige gevallen zelfs niet mogelijk zal zijn.

Artikel 5 ziet op de wijze van betaling, als bedoeld in artikel 3, tweede volzin. Door in deze gevallen aantekening te houden, kan worden nagegaan of de binnengekomen gelden overeenkomen met de hoogte van de te betalen bedragen. Artikel 5 bepaalt verder dat de zaak waarop de betaling betrekking heeft moet worden aangetekend op en door het CJIB aan te geven wijze. Dit laatste biedt het CJIB de mogelijkheid administratieve voorschriften op te stellen, gericht tot de personen aan wie in bijzondere gevallen de betaling verricht kan worden. De voorschriften kunnen ook opgelegd worden aan deurwaarders die met de incasso van geldboeten belast worden, door deze op te nemen of ernaar te verwijzen in het contract dat het CJIB met een deurwaarder sluit.

Overigens is in het onderhavige Besluit in vergelijking met het Besluit AHV de term ambtenaar vervangen door de term persoon. De gedachte hierachter is dat in verband met de verzelfstandiging van taken van de overheid, het niet vanzelfsprekend meer is dat overheidstaken uitsluitend worden verricht door ambtenaren.

2.3. Paragraaf 3

Deze paragraaf ziet op de verantwoording van de gelden die worden ontvangen. Een giro- en bankrekening bestemd voor de betaling van een geldboete zal worden geopend.

Artikel 8 van het onderhavige voorstel komt grotendeels overeen met de leden 2 tot en met 4 van artikel 14 Besluit AHV. Ingeval de politie wordt ingeschakeld bij de inning en incasso van de geldboete ziet artikel 9 op de verantwoording en het toezicht hierop. Artikel 9 is in vergelijking met het overeenkomstige artikel uit het Besluit AHV, aangepast aan de in 1994 inwerkingtredende nieuwe Politiewet.

2.4. Paragraaf 4

Gelijk met de inwerkingtreding van de hier voorgestelde regeling treedt een besluit in werking dat ziet op de inning van de betaling van de geschatte waarde van niet in beslag genomen verbeurd verklaarde voorwerpen en op de inning van de betaling van kosten van openbaarmaking van de uitspraak. De wijze waarop de betaling momenteel moet geschieden is thans, samen met de wijze waarop betaling van een geldboete moet plaatsvinden, neergelegd in het Besluit van 5 oktober 1978². Met de inwerkingtreding van het onderhavige en het bovenbedoelde besluit, kan het besluit van 5 oktober 1978 vervallen.

De inwerkingtreding van het onderhavige besluit wordt bij koninklijk besluit bepaald, teneinde afstemming te kunnen bereiken met het tijdstip waarop STRABIS wordt ingevoerd.

De Minister van Justitie,
A. Kosto

² Besluit van 5 oktober 1978, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur ter uitvoering van artikel 572 van het Wetboek van Strafvordering (Stb. 1978, 496)